

Arviointikertomus vuodelta 2024 / Vastineet

Tarkltk 25.04.2025 § 21

Kuntalain 121 §:n mukaan Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävä on myös arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Ehdotus (puheenjohtaja):

Tarkastuslautakunta keskustelee arviointikertomuksen laadinnasta ja sisällöstä sekä laadintaprosessista vastuineen. Ehdotetaan, että jatketaan arviointikertomuksen laadintaprosessia suunnitellusti seuraavassa kokouksessa.

Päätös:

Organisoitiin arviointikertomuksen laadintaprosessi vastuineen, jonka pohjalta arviointikertomuksen laadintaa jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Tarkltk 20.05.2025 § 29

Kuntalain 121 §:n mukaan Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävä on myös arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Ehdotus (puheenjohtaja):

Esitetään, että tarkastuslautakunta hyväksyy ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2024.

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto:

1. merkitsee vuoden 2024 arviointikertomuksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten sekä
2. pyytää kunnanhallitukselta lausunnon (kuntalaki 121 §) lokakuun 2025 loppuun mennessä siitä, mihin toimiin sen johdosta on ryhdytty.

Päätös:

Jatketaan arviointikertomuksen laadintaa seuraavassa kokouksessa.

Tarkltk 22.05.2025 § 36

Kuntalain 121 § :n mukaan Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunnan tehtävä on myös arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää. Tarkastuslautakunta antaa valtuustolle

kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Ehdotus (puheenjohtaja):

Esitetään, että tarkastuslautakunta hyväksyy ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2024.

Tarkastuslautakunta esittää, että kunnanvaltuusto:

1. merkitsee vuoden 2024 arviointikertomuksen tiedoksi ja lähettää sen edelleen kunnanhallitukselle toimenpiteitä varten sekä
2. pyytää kunnanhallitukselta lausunnon (kuntalaki 121 §) lokakuun 2025 loppuun mennessä siitä, mihin toimiin sen johdosta on ryhdytty.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Valt 28.05.2025 § 27

Päätös:

Valtuusto hyväksyi tarkastuslautakunnan ehdotuksen.

Khall 23.06.2025 § 201

Ehdotus:

Kunnanhallitus lähettää arviointikertomuksen tekniselle lautakunnalle ja sivistyslautakunnalle tiedoksi ja pyytää kunnan johtoryhmää valmistelevaan lausunnon kunnanhallituksen käsittelyä

varten. Lausunnon valmistelun koordinoi talouspäälikkö Riika Nevanperä.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Khall 29.09.2025 § 262

Tarkastuslautakunta edellyttää arviointikertomuksessa vuodelta 2024, että strategisten tavoitteiden toteumat avataan jatkossa selkeästi tilinpäätökseen. Samalla tarkastuslautakunta pyytää kunnanhallitukselta, että se avaa edellä mainittujen tavoitteiden toteutumisen arviointikertomuksen vastineessaan niiltä osin kuin tarkastuslautakunta ei ole pystynyt niitä tilinpäätökseltä toteamaan.

Strategiaan sisältyy arviointikriteerit (alkuperäisestä strategiasta tai talousarviosta 2024), jotka ovat toteutuneet tilinpäätöksen mukaan seuraavasti:

- asukasmäärätavoite 3000, asukasmäärä vuoden 2024 lopussa oli 2967, tavoite ei toteutunut
- yritysten perustamistavoite +3, yrityksiä perustettiin 4 kpl eli tavoite toteutui
- **työpaikkaomavaraisuuden tavoite 100 %, tavoitteen toteutuminen ei käy selkeästi ilmi tilinpäätöksestä 2024**
- **Kelan sairastavuusindeksitavoite (ikävakioitu) 105, tavoitteen toteutuminen ei käy selkeästi ilmi tilinpäätöksestä 2024**
- **kuntalaisten tyytyväisyysarviotavoite >8, tavoite ei arvioitavissa tilinpäätöksestä 2024 koko kuntaa koskien (palvelualueiden keskiarvona).**
- kriisikuntamittarit, tavoitteena että yksikään kriteeri ei täyty, tavoite toteutui
- henkilöstön tyytyväisyys, tavoite 8 (asteikko 1–10), toteutui, keskiarvo 8,5

Edellä mainittujen tavoitteiden toteutuminen niiltä osin kuin niitä ei ole pystynyt tilinpäätökseltä toteamaan:

- **strategiset tavoitteet tähtäävät vuoteen 2035, tavoitteet vuonna 2024 ovat osittain saavuttamatta**
- **kuntalaisten tyytyväisyysarviointi tehtiin keväällä 2024 Taloustutkimus Oy:n toimesta. Kuntien asukaskokemus tutkimusraportti Pyhäjoki 28.5.2024 käsitelty Khall 10.6.2024, Valt 19.6.2024.**

Yhteenvetona tarkastuslautakunta arvioi, että kokonaisuutena valtuuston asettamat taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääosin. Tarkastuslautakunta esittää arviointinsa perusteella seuraavat huomiot ja kysymykset, joihin se odottaa saavansa vastaukset arviointikertomuksen vastineessa (vastaukset tummennettuna):

Hallintopalveluille kysymyksen siitä, miksi toiminnalliseksi tavoitteeksi asetettua ”Yhdistysten avustamista” ei ole saavutettu?

- **Sopimusta kaikkien avustusta saavien yhdistysten kanssa ei ole tehty, osalle yhdistyksiä ne on tehty. Taloudellisesti merkittävät avustukset yhdistyksille sidottu sopimuksilla. Avustuksen myöntämiseen liittyy aina vastikkeellisuus.**

Työllistäminen tulosalueelle kysymyksen siitä, miksi tavoitteeksi määriteltä ”Työllisyyden lisääminen” ei ole saavutettu?

- **Nuorisotyöttömyyden vähentäminen ei toteutunut, työmarkkinatuen kuntaosuuden saajien määrä pieneni.**

Elinvoiman kehittäminen tulosalueelle kysymyksen siitä, miksi tavoitteeksi määriteltä ”Kunnan markkinointi tuleville asukkaille ym” ei ole toteutunut?

- **Tilastot laahaavat reaaliaikaa kaksi vuotta jäljessä. Kunta jakaa kaikille uusille asukkaille tervetulo- ja infopakettin. Uusien asukkaiden ilta järjestettiin kahden vuoden aikana kuntaan muuttaneille elokuussa 2025. Vuoden 2024 kunnan verkkosivut uudistettiin, uutisointia lisättiin, ”Kotikunta Pyhäjoki” -kampanja, ”Lapsiperhe Pyhäjoki -kampanja”.**

Asunto-, kaavoitus- ja maapolitiikka tulosalueelle kysymyksen miksi tavoitteeksi asetettu ”Vuokratulot kattavat menot ja poistot” tavoite ei toteutunut?

- Vuokratuotot yhteensä 203 000 €, menot ja poistot 310 000 €
 - o Rivitalo II (Vanhatie 80) purkukustannus, tappio 38 000 €
 - o Vuokratalot (ns. vanha koulu) yhdistyskäytössä, vuokraa ei ole peritty. Nyt sisäilmaongelmien vuoksi tyhjillään. Tappio 18 000 €
 - o Asunto-osakkeet 28 kpl; tappio 66 000 €

Liikennealueet tulosalueelle kysymyksen siitä miksi taloudelliseksi tavoitteeksi asetettu ”Kaavateiden kustannustaso pysyy hallinnassa” tavoite ei toteutunut?

- **urakkasopimusten kustannustason nousu ja talven vaikeus. Myös toimintaympäristön paineet kaavateiden kesäajan hoidon, etenkin vihertöiden laadun parantamisen suhteen ovat osaltaan vaikuttaneet ylitykseen.**

Lämpölaitoksen tulosalueelle kysymyksen siitä, miksi taloudelliseksi tavoitteeksi asetettu ”Taloustilanne saadaan vakiinnutettua” tavoite ei toteutunut?

- **Lämpölaitoksen talous riippuu paljon myytävän energian määrästä ja etenkin polttoaineen hinnasta. Kiinteitä kuluja poistojen lisäksi ovat mm. sähkö- ja henkilöresurssit. Kaukolämmössä olevien kohteiden määrä on pienentynyt ja jäljelle jäävien osalta energiatehokkuus on parantunut. Pääkattilan poistoaika tulee täyteen 30.6.2027, jolloin tilikauden tulos muuttuu positiiviseksi.**

Tarkastuslautakunta pyytää konserniohjaukselta vastinetta siihen, miten Kiinteistö Oy Hourunkosken tavoitteiden asetantaa ja seurantaa tullaan toteuttamaan ja seuraamaan kuluvalle tilikaudella, jotta valtuuston asettamat tavoitteet saavutettaisiin jatkossa

- **Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja suorittavat konserniohjausta valtuuston hyväksymien konserniohjeiden**

**mukaisesti. Puolivuotiskatsaus jatkossa tuodaan
kunnanhallitukselle kirjallisesti.**

Lisäksi tarkastuslautakunta esittää huolensa koskien Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n tulevaisuutta ja siihen liittyviä kunnan takausvastuita, jotka on esitetty kunnan tilinpäätöksen liitetietojen vastuuosiossa. Tarkastuslautakunta korostaa konsernivalvonnan tärkeyttä kyseisessä tilanteessa ja esittää kunnanhallitukselle myös kysymyksen siitä, kuinka Hanhikiven tilannetta tullaan jatkossa edelleen seuraamaan konsernivalvonnan sekä myös kunnan riskienhallinnan kannalta ja niitä koskevien ohjeistuksien puitteissa?

**- Kunnanhallitus ja kunnanjohtaja suorittavat
konserniohjausta ja valvontaa valtuuston hyväksymien
konserniohjeiden mukaisesti. Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n
osalta emo hankkii lainopillista osaamista asianajotoimistolta.**

Ehdotus:

Kunnanhallitus merkitsee yllä olevat vastineet tiedoksi ja lähettää ne tiedoksi valtuustolle.

Päätös:

Kunnanhallitus hyväksyi ehdotuksen.

Valt 15.10.2025
57/00.03.00/2025

Päätös: